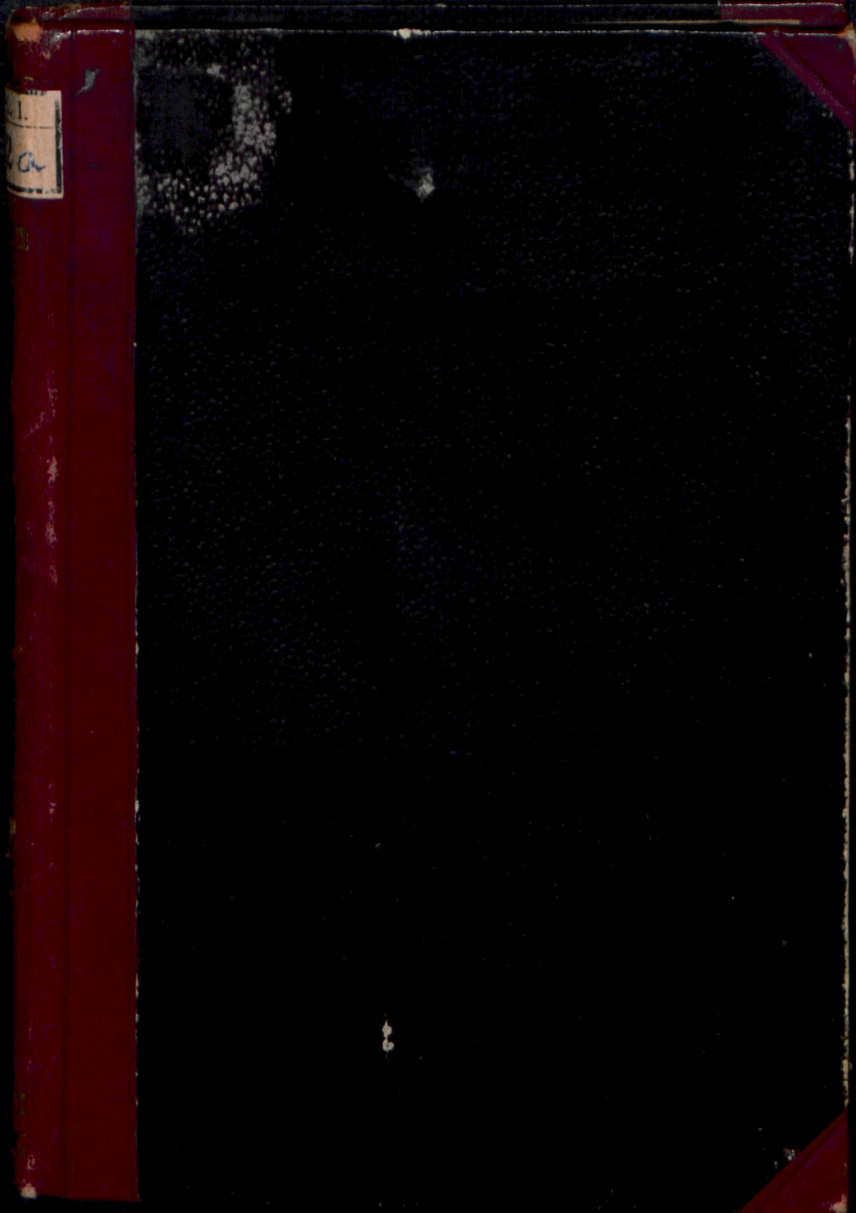


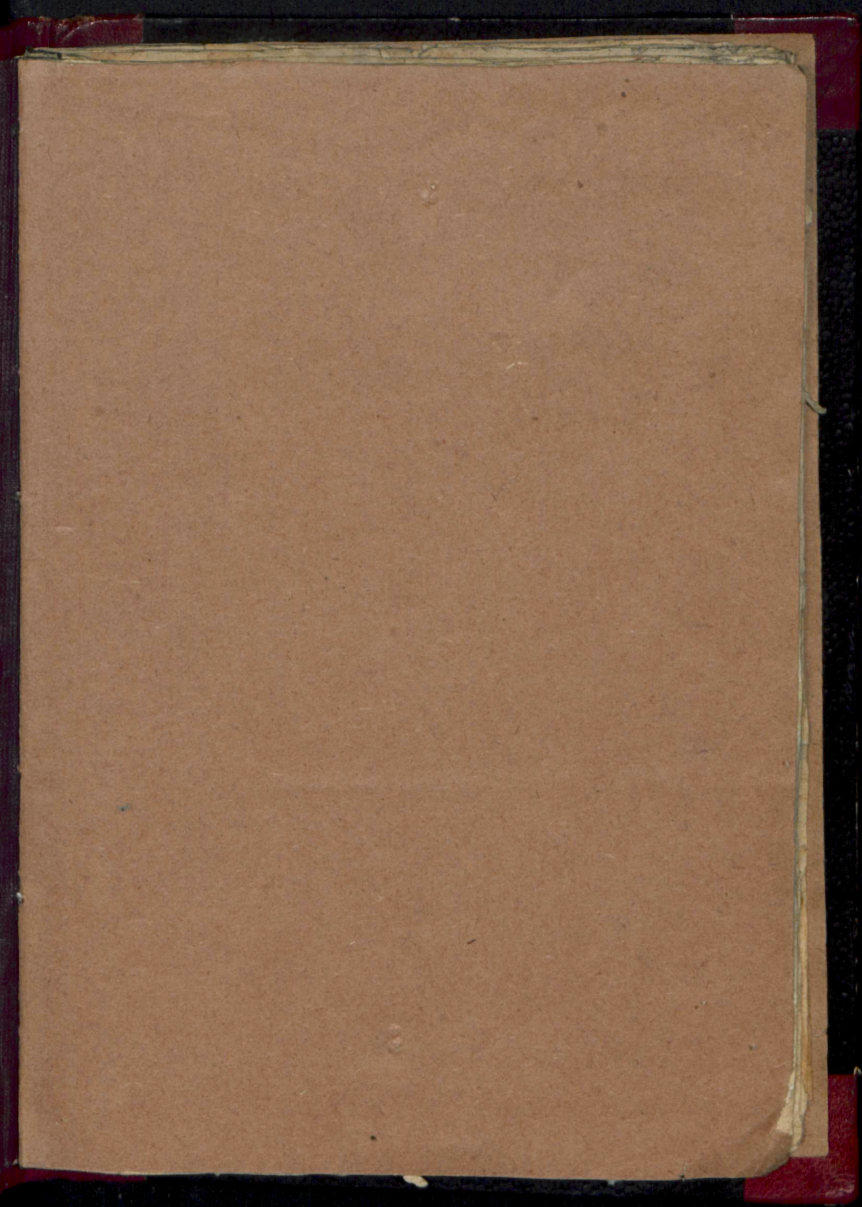


Vol. I.
A

B₂ MKI.

312, a) / 1 pld /

[Hidnye. B₁₋₈ és E₁ - régig.]



CALENDARIOM.

**E S E Z M O -
S T A N I M. D. X C I X. E.**

Istendőben történendő dolgokról:

Ahac fölötte az időnek naponként
következendő állapotjáról
iratorúlet.

**A Z C R A C C A I B E R N A R D D O.
C T O R** irasából Magyarra fordíta,
P E E C H I L V K A C H.



Az holdban fogyatkozás lesz. az orosz lány tel-
ben Bőit elő hónap 10. napján 3 or. reggel, m-
adón éppen meg tellyessedik, eleit labatya, köze pit
es neget nem, az nap fél keletért nekünk nem artal
mas, hanem az nap nyugaton lakozónak: tart az
egész fogyatkozás, es meg teres 3 or. 38 minut.

Nyomtattatott Nagy Szombatba.

EZ 1599 elzterendőben az valarnap
 bötü **C.** Az aranyos szam **Az**
 Epacta **4.** Az ado befazdas **Az**
 falsang **8.** het **2.** nap.

Az ingo lanepeket az Calenda-
 riomban meg talalod.

Az tizenkét ieleknek neve.

Kos		Mertte	
Bika		Schorpio	
Kettős		Nyilas	
Rac		c	
Orszlanc		iz önrő	
szüz		halac	

Az nap mikor menyen ezek be, es
 az hold, mindennap, melliknek hanyas
 diegradusaban legyen: az Calendar-
 om rendiben vgyan bötükel, es az
 szam jelentő jegyzesekkel meg irtuc.

118
A. Hőkezzeendő jeleknek magyarázata.

- Vysag
- Neuckedő negyede
- Hold tölte
- Fogvatkozó negyede
- lo
- lob er vagas
- leles
- köpöl
- Vetrn, p. ralni
- ✱ Lituariom valo purgat.
- Emletestu valasztas
- C Sár, auagy cholera
- M Melancholia
- P Nyál, auagy phlegma

Boldog aszony hana: XXXI napra vas



- 1 a **Kis Sathachon**: 8
- 2 b Sz: Istuan octa: 22
- 3 **Cyasar nap**: 7) 7. 42. del ve:
- 4 d Titus: 21 neus: 31: alz:
- 5 e Scuerinus: 21
- 6 f **Viz kereszt**: 21
- 7 g Hilarius: 21
- 8 Lucianus m.: 21
- 9 b Iulianus mar: 27
- 10 **Ci va: viz kereszt**: 9 tölte boldog as:
- 11 d Gergel pisi: 3 10. 9. del el:
- 12 e Archadius m.: 2
- 13 f Satyrus mar: 14

Mag icenes az unac angyla Iosephnee, Math: 2.

Mag on let uolna Iesus 12 estendos, Luc: 2.

IANVARIVS

Iol rendelt haz az, valahol feriu para, az 2 fo-
nyalat 20 fogado: egy igaz ember, valakinek az lelec pa-
raibol, az telt foglal.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

ANNO DOMINI 1582

Boldogaszony háza. X. X. napja va.

14 g **Nap holza 9.** 887  887

15 a **Marcus apae:** 888

16 b **Marcellus pa.** 889

Menyegző len Caza Galigaba, Ioani 2.

17 **C2 val viz k. v.** 890

18 d **Prisca szü** 891 14 fog  891

19 e **Marius mar:** 892 1. n. d. v.

20 f **Fab: Sebest:** 893

21 g **Agnes** 894

22 a **Vincze mar:** 895

23 b **Emmerentiana** 896

Iarnu Centurio Iesuch Math 8.

24 **C3 val viz k. v.** 897

25 d **Viz est.** 898 18 veseg böie ei

26 e **Pollux pa. pisi** 899 1. n. d. v.

27 f **Julianus pisi** 900

28 g **Carol** 901

29 a **Valerius pisi** 902

30 b **Aldegund szüze** 903

Nagy hab usz tamaduan, az baioba eluszie, Math: 8.

31 **C4 val viz k. v.** 904

32 **17** 905

IANVARIVS.

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

31



Bőit / honc XXVIII napja vag:



- | | | | | |
|-----|---------------|----|-------|----------------|
| 1 d | Bregina bōit | 8 | 1 | neuen bōit elō |
| 2 e | Cyryaszen: | 15 | 6.35. | del el: |
| 3 f | Balaspisi | 8 | | |
| 4 g | Victor mari: | 15 | | |
| 5 a | Agatha szűz | 15 | | |
| 6 b | Dorothea szűz | 15 | 7 | ✠ ✠ ✠ |

Ki ment minsekert fogadni, Math: 20.

- | | | | | |
|------|------------------|---|---|----------------|
| 7 c | Serapheima | 8 | 8 | OH |
| 8 d | Ilona kiránc: | 8 | 8 | 88 |
| 9 e | Scholastica szűz | 8 | 3 | Ecclesiis |
| 10 f | Desiderius pif: | 6 | 6 | 3. 51. del yr. |
| 11 g | Julianus m. | 7 | 7 | tōlt bōit elō |
| 12 a | Albere mari: | 7 | 7 | ✠ |
| 13 b | Istvan pif: | 8 | 8 | |

FEBRVARIUS.

Mindenekért kic hatalmad alá uettettenee lazadba,
 2. mor kel adnod, Isten elöt.

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13

Böjtelő hónap XXVIII. apia vag?

Mikor fog sereg gyűlni Iesushez, Luc: 8.

14	C Sexagesima	☿ 10	✠ ☿
15	d Faustinus m.	♂ 3	✠ ☿
16	e Nap holza 10.	☿ 5	☿
17	f Constantia szűz	♂ 7	☿ fog: böit e őm
18	g Simeon pif:	♂ 6	☿ 7. o. del előt
19	a Gabinius	♂ 14	✠ ☿ ☿
20	b O az böit	♂ 8	✠ ☿ ☿

Melle urne Iesus az tizenkét tanítuant, Luc: 18.

21	C Quinquagesima	♂ 7	☿ ☿
22	d Sz: Peter szeki	♂ 7	☿
23	e Floren: pif:	♂ 15	☿
24	f Mathyas böit főszek	♂	☿ vyli böit mas
25	g Valpurga szűz	♂ 5	☿ 1. 7. del előt
26	a Nestor pif:	♂ 8	✠ ☿ ☿
27	b Leander pif:	♂ 11	☿ ☿

Viteteo Iesus az pusztába, Math: 4.

28	C Inuocant	♂ 26	✠ ☿
----	------------	------	-----

FEBRUARIUS

14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

Böit mas haua: XXXI napa reg:



- | | | |
|--------------------------|----|----------------|
| 1 d Leo papa | 10 | 742 |
| 2 e Simplicius m. | 24 | |
| 3 f Cantor ✕ | 8 | 8. 21. del vti |
| 4 g Adrianus papa | 0 | neu: böit mas |
| 5 a Nap holza II. | 3 | ✕ ✕ * |
| 6 b Perpetua szüz | 15 | □ 5 |

Ki menuen Iesus iuta Tirusnac, Math: 15.

- | | | |
|-------------------------|----|-----------------|
| 7 Reminiscere | 7 | ✕ ✕ ♀ * |
| 8 d Philemon | 5 | m |
| 9 e 4000 mar: | 2 | |
| 10 f Alexander m. | 3 | tölte böit mas |
| 11 g Gorgonius m. | 14 | ● 11. 25. d. V. |
| 12 a Cergel papa | 26 | ✕ |
| 13 b Machedonius | 8 | ✕ ● |

MARTIVS.

Az boldogos es szegenyec, székölkedne, az un nek-
kül, mert az egyic, a nem uzerletie, az masic föl nem
emelletie nala nekül.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

Böitmas haua: XXXIcapia vagi

Veztusa endögöt, es az nemanala, Luc: 11.

14	c Oculi	10	12
15	d Longinus	13	13
16	e Gertrud szüz	5	13
17	f Cyrillus pif:	18	
18	g Ioseph conz	1	10p: böit mas
19	a Gabriel	7	155. 107
2	b Nap az	7	

Mene Galilea prageren alal, Ioan: 8

21	Nap hoz: 11	6	12
22	d Palpita	5	12
23	e Gumbertus	9	12
24	f Böit	5	12
25	g Gyis olco bñz	6	vysasz: Györg
26	a Nap hoz: 12	5	10. 32. dele.
27	b Remete Iános	20	15

Kifed meg ti közzöletet engem: Ioan: 8.

28	C Indica	4	12
29	d Regulus pif:	8	12
30	e Quirinus m:	2	
31	f Balbina szüz	17	12

MARTIUS.

14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31



Sz: György hau: XXX napia vag:



- 1 g Theodora szüz 8 40
 2 a Maria Aegiptia: 7 neu: sz: György
 3 b Burgunda szüz 3 23. dely.
 4 **Mare** 1. sziget: Adna Hetusai: 22
 5 **G. Vitas** 6 510
 6 d Ambrus p. 18
 7 e Hirenes szüz 0 4 23. dely.
 8 f **Nap holta 13.** 12 4 23. dely.
 9 g **Nagy chortai** 23 68
 10 a **Nagy peccat** 5 4 23. dely.
 11 b Ezekiel 17 4 23. dely.

Mikor el mult uolna az szombat, Mar: 6.

- 12 **C. Husar napia** 29 4 23. dely.
 13 d **Hetfo** 7 4 23. dely.
 14 e **Ked** 24 4 23. dely.

AVGVSTVS.

Fölötté szorgalmatossot fejedelmec körny
tón egészeget, mindnyalan egy akaraton uatnak, ha nem
pülhet magokon hordozac, ha meg hal, úk meg halnat.

3
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

Kis alszony hanc: XXXI napia vi:

- 14 b **Böic** **AK 3** **8 2 5**
- 15 **Cen** **AK 15** **8 2**
- 16 d **Arnulphus con:** **AK 4** **8 2**
- 17 e **Mamennus** **AK 6** **8 2**
- 18 f **Sebaldus** **AK 9** **8 2**
- 19 g **Prinardus** **AK 8** **8 2**
- 20 a **Musan** **AK 14** **8 2**
- 21 b **Bernerd apatur** **AK 4** **8 2**
- Két ember meggyen uale föl az tump: Luc: 18.
- 22 **Cen** **AK 10** **8 2**
- 23 d **Böic** **AK 7** **8 2**
- 24 e **Bertalan** **AK 5** **8 2**
- 25 f **Ge** **AK 8** **8 2**
- 26 g **Herennius m.** **AK 3** **8 2**
- 27 a **Rufus mar:** **AK 15** **8 2**
- 28 b **Agoston** **AK 8** **8 2**
- Ki menuen Iesus Tirus es Sidonnas hat: Math: 7.
- 29 **C Sz** **AK 1** **8 2**
- 30 d **Felix mar:** **AK 5** **8 2**
- 31 e **Paulinus pisc:** **AK 8** **8 2**

AVENUE

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

Mihály háza. XXX napja vage



- | | | | | |
|------------------|----|---|---|----------------|
| 1 f Egyed apatur | 11 | ✠ | ✠ | ✠ |
| 2 g Iustus pif | 6 | ✠ | ✠ | |
| 3 a Tecla mar | 9 | | | 10. sz. Mihály |
| 4 b Marcellus m. | 3 | ✠ | | 8. 18. d. v. |

Boldog szeme az kic lattya, Luc: 19.

- | | | | | |
|-----------------------------|----|---|---|----------------|
| 5 C 13 val: sz: havi | 20 | ✠ | ✠ | |
| 6 d N 13 | 5 | | | |
| 7 e B 13 | 20 | | | |
| 8 f B 13 | 5 | ✠ | ✠ | |
| 9 g Gorgonius m. | 19 | ✠ | | |
| 10 a Hilarius papa | 3 | | | 10. sz. Mihály |
| 11 b Prothus m. | 17 | ✠ | | 10. 18. d. v. |

Az 13. poklosal, Luc: 17.

- | | | | | |
|------------------------------|---|--|--|---|
| 12 C 13 val: sz: havi | 0 | | | |
| 13 d Amatus | 1 | | | ✠ |

SEPTEMBER.

mint az október, nem kálomban az birodalomban nem
bejegyezve bejegyezve, mely az általánosan.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

Sz: Mihály napja XXIX. napja van:

14 e Sz: + mag: 6 + +
15 f Cantor + 8
16 g Nicomedis 0 0
17 a Lampertus + 2 + +
18 b Ianuarius + 13 vylag mind sz:

Senki két urnac nem szolgálhat, Math: 6.

19	C	re val. sz: haty.	22	25	●	o. 18. delv.
20	d	Bor	26	7	✕	●
21	e	Mathias:	28	8		*42
22	f	Mauricius	30	0		
23	g	Nap 2. sz	32	12		
24	a	Gerard pif:	34	4		□ 50
25	b	Nap holza 12.	36	7		✕ 2

Me. *Verba Iesus Naimenē verba, Luc: 7.*

36 **C** **us** **van** **as** **v** **19** **neue** **mind** **sz**
 27 **d** **Coma** **Demies** **3** **O** **29** **dél** **yt**
 28 **e** **Venceslaus** **6** **68**
 29 **f** **Sihaly** **Archi** **0** **88**
 30 **g** **Hicronimus** **4** **88**

SEPTEMBER.

14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Mind szent háva; XXXI napja vagt



1 a Remigius

29 ✠ ✠

2 b Leodegarius

14 ✠ ✠

Midőn be ment volna Iesus egy pharis: Luc: 14.

3 C 17 vas: sz: há: v.

29 ✠ ✠ ✠ ✠

4 d Ferencz

14 5. 6. 7. I. el.

5 e Romanus pif:

4 10. mind sz:

6 f Stanislaus pif:

27 ✠ ✠

7 Marcellus m.

8 ✠ ✠ ✠

8 a Benedicte szüz

12

9 b Ferencz pif:

29

Iarulan Iesus hoz az phariseusoc, Math: 22.

10 C 18 hosz: 10.

9 fog: mind sz:

11 d Geron

22 2. 32. del e.

12 e 4000 mar:

4

13 f Coloman m.

17

ARXVYHRIKRI DIXXRIKRI

OCTOBER.

Könyv az uad, es delezeg nem, es fegci bírví, hogy
sem maga indulati, max tartoztatni, es szorongatni.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

ARXVYHRIKRI DIXXRIKRI

Mind szent hauer: XXXI napia: vag:

14 g. Calistus papa 89 40

15 a. Leonard con: 87 40

16 b. Gal conf: 87 40

Be mennem Iesus: haiochaba. Math: 9.

17 C 19 Martha 84 40

18 d. Lukach Euani: 86 40 vyfagfz: Andre:

19 e. Columbanus 88 40 5. 42. del ch:

20 f. Caprasius m: 89 40

21 g. Sclerus pib: 89 40

22 C 17 vs: 87 40

23 b. Nap 82 40

Ex kiraly meny: 8. 11. szerze fjanec. Math: 22

24 C 20. yafszizha: v. 89 40

25 d. Crispinus m: 87 40 neuc: fz: Andre:

26 e. Demeter mar: 85 40 11. 41. del vt.

27 f. Bõit 89 40

28 g. Simon Iudas 86 40

29 a. Narcisus pif: 88 40

30 b. Bõit 83 40

Vale egy kiralyi ember kinoc fia. Ioan: 4.

31 C 21. yafszizha: v. 88 40

OCTOBER

14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

Sz: Andras hauer XXX napis vey:



- 1 d Mind fene 23 *H2
 2 e Halszaz m. p. 2. 30. del vt.
 3 f Huber p. p. 8 töl: mind fene
 4 g Teri p. p. 6
 5 a Eoyz Bereczeg 24 *2
 6 b Alber. Gecm: 3 * *

Az kony szamot akora mala netni, Math: 18.

- 7 Caxia f. h. 17 D5
 8 d 4 Coronafoc 0
 9 e Theodorus m. 12 7. 26. d. vt.
 10 f Marton papa 25 fog: mind sz:
 11 g Marton p. 7 * *
 12 a Eustachius 19 + *
 13 b Berecz conf: 1 D04

NOVEMBER.

Együtt az gyűlösfő, és országos, valódi fel az
gyűlösfő, országolni nem tud.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

Sz. Andras haza: XXX napia vag:

izabads adot adni chaszarnac: Math: 22.

- 14 **C23 ya: sz. hary.** 1 1 1 1
 15 d Eugenius pif: 25 1 1
 16 e Oshmar apat: 7 7 7 7
 17 f Anianus pif: 19 11 11 11
 18 g Tridianus 1 1 1 1
 19 a **Ersebet aszony** 3 1 1 1
 20 b Columbanus 6 1 1 1

Midon ezeket beszellene ime egy az jected: Math: 9.

- 21 **C24 vasz. ha: v.** 9 1 1 1
 22 d **Kap az** 22 1 1 1
 23 e Cecilla szüz 7 1 1 1
 24 f Celestien papa 10 1 1 1
 25 g **Catherina sz.** 4 4 4 4
 26 a Linus mar: 8 1 1 1
 27 b Vitalis m. 3 1 1 1

Mikor közelgetet volna Hierusal: Math: 21.

- 28 **C25 Aduentya** 7 1 1 1
 29 d **sz. Andras** 1 1 1 1
 30 e **Sz. Andras** 16 1 1 1

NOVEMBER.

14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Karacsonyhus: XXXI napja vag:



- 1 f Elegius pif: 28 1 10lce karachon
 2 g Longinus m. 28 1 2. 36. del el:
 3 a Lucius pif: 28 1
 4 b Borbala szüz 28 1 *

Ítelec lefznes az napba es holdba, Luc: 21

- 5 **C2 Aduent val:** 24 1
 6 d Miklos pif: 27 1
 7 e **Bolt:** 27 1
 8 f **Bolt: alsz: fogas:** 27 1 fog: karachon
 9 g Leocadia szüz 27 1 3. 15 del vt
 10 a Eulalia szüz 27 1
 11 b **Nap holz: 8.** 27 1

Micor hallotta uolna tanos, Math: 11.

- 12 **C3 Aduent val:** 27 1
 13 d Lucza szüz 27 1

DECEMBER.

Az Elnök sőt dolgon hatalma nagyon, tiszta lelki es-
meret legyen, hogy az mit meg többet, ne chelekedye,
az mit meg fed, el tauoztassa.

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	
31	

D.

Karacheban: XXXI napia vasa

14 e Nicasius pif:	17	Δ7
15 f Centor ✕	18	80
16 g Valerianus m.	10	vyfi bol: afz:
17 a Lazar pif: ✕	21	3. O. 1 vt:
18 b Domitian: ✕	6	62

Kildeacc az Sidoc Hierusalembo: Ioan: 1.

19 C4 Adacnc	19	* 72
20 d Böit	2	55
21 e Thamas Ap:	16	
22 f Nap az ✕	0	✕ ✕
23 g Eugenia szüz	14	✕ ✕
24 a Böio ✕	29	4 m. dele.
25 b Karachen	13	nei bol: afzony

Az ü attya es anya chudalkoznac uala, Luc: 21

26 C Sz: Istvan	23	85
27 d Sz: Iano	24	88
28 e Apro: Izacc	26	✕ ✕
29 f Thamas pif:	10	
30 g Sabinus pif:	24	tölte bol: afz:
31 a Syluester papa	7	2. 44. d.v.

DECEMBER.

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31



AZ NEMES, ES
CORONAZO HEL-
NEC MAGABAN VALO

jaglalasaért leg főb Posonyi Varmegyer-
ec első, es utanna valo Ispannac, szolga Bi-
raknac, esküttek nec, nemes, es nemptelen
lakosoknac, Istentől lelki, es testi, aryo-
godalmat keltanoc, vidamo

saggal.



Z HADNAC IDEIEN, VA-
lakinec szollani az hadakozasi
rol kinec sem i kesertetess, es tu-
domanya ninchen, affele dol-
logban, chac balgatagfagnac jo-
rilhetic, mint regenten az Corinthusbe-
liec, midon amaz hatalmas Macedonai
Philopnec ellenző iűuesen az varasban fu-
rosnanac, Diogenes Philosophus, heuol-
koduan az űhordoiat melyben lakozot,
szellel forgatya, es kerengeti vala chussag-
nac lattatec: es Hannibal Phormio meg-
meuete, miuel hogy oly nagy fő haduifelő
es vitez ember előt, az vitezsegről, es ha-
di dolgokról mereszlet volna szollani. En
Dio-

Diogen. Hely az üres hordot inkább forgat-
nam, hogy sem az helyet emelnem, es azért
ha az üres hordot zörgetem, senki ne chu-
dalya, mivel hogy enni ideig, es estendő-
kig, az keresztynnec vad, fene, ellenfege szo-
rongat, es faraszt bennűne, az szomszed
nemzetekkel, ki okossággal ne vad vgyan
mert noha tudományokkal nem, de az po-
hárokkal sem gondol, hanem az fegyverfo-
gasban szorgalmas, es tanulasos, iozan,
vigyazo, hadi tudományos, minden sze-
réche fordulafanac alkalmatosságra szem-
lélő, es ressen álló. Latta is az keresztynec
közöt eddig való egyenetlenséget, es hogy
az közönleges iora nem igen nagy gond-
gyoc volna, nemelyec tulaydon magoc
hasznara inkab haylandokbae volnanac,
hogy senki az közönleges iora; az előbbeni
meglelő dolgok, es gondolkodis, es okos-
kodis, az illuendő elől, tudgya mint in-
tor, az nap keleti kesodalomra, midőn vi-
szauonyas volna, es a röge, es Olasz-
közöt, vgy hogy vgyan izzadna szivec az
hit dolgaban, midőn sem egyetlenség
tőe nem lehetne, auagy alkando bekefeg
nem szereztethetnec. Mostanaban vgyan
azont remely noha eddig farad, de megis
áldettya, hogy az nap nyugati birodalmat

meg magaue teheri, mivel hogy alhatat-
lanfagot gondol naponkent lenni, az egy-
kerestyen feiedelmünkhez valo hitsegek-
ben nemelyeknel, kic chac feieket kőuerie
feiedelmeket meg veruen: Nem heiaaba ve-
sze el az Romai fő birodalomis, mivel
hogy soc szakadozas len költőc. Az ke-
restyennec visszauonyasa chac egye: Szam-
lalhatatlan mindgyarast, ha egytul nem ve-
zerletretie. Az isteni risteletnece változasi-
ban foglalatos soc lenen az mienc, küöm-
ben nem faradnac, mint az égi szekerben
be fogot, de szellel futó, egyenetlen, del-
czeg louak, kic ideftoua szaggaryac mago-
kat, sem iot nem chelekeduen, egy feier
sem esmernece. De az Törőc babonas isten
telen valla, effele soc szakadozo, változo
velekedeseket be nem fogad, hanem min-
denben dolgat az ha^{tal} ozo esz^őkre
rendeli, es szabia, bek^{el} hagyuan^{nyer} ke-
s^ő 59 8 estendőben az taneroknac ma-
goc viseleserülvato^{...} rend szabasnac, es
vv. ^{...} nias szerzesenec, mely az előt
soha nem volt, hanem az ű Muphtiokar,
Hoglakar halgattyar: kic annera feiebbe
vertec ű nekiec ezt hogy az isten minde-
neknece hatart veret legyen még kellefsee
élni, hogy ha az az idő elnem iüt egyne-
hany

hany azaz keresztient ölhesse nec meg min-
den veszedelem nekül, ha pengig vtollo o-
raia az itarczba találkoznec el iünni, mind
gyarast menyországba röpülne nec az had-
bol, es ott annal nagyobb gyönyörűsegec
késztenec, mennel töb keresztient ölt, a-
nagy fertet volna. Touabba lemi nemze-
tet a meg nem vët, hanem magához fo-
gadgya, melyeknek különbözö erkölchö-
ket, az hadakozo rend tartással bír, es erde-
mec szerent aiandekoz, egy fejedelmet es-
meruen. Effele egyességgel biria ki teriet
országit, nagy okossan aztis chélekeszi ha-
dakozo uigyazasával, hogy az meg szapo-
rodot emberek nec sokasagat, ne szenned-
gye othon meg halni halzontalanul, ha-
nem azt ellenleg ellen, főkeppen az kereszt-
yent, ugyan lakouul bochassa: honnan
kéb halznot veszen, mert orszagat az go-
nots emberek ^{teret} tistetya, az élest sem ve-
sztegettet, vgy^{is} hogy azoe ki tistuluan, az
aöbbi iobbadon, es bekefegesben é^{ssze}esse-
nec: Masha^{sz}ana ^{olga} miuel hogy birol-
mat terieszt holot az kereszt-^{es} ellen e-
rösségeket epët, es chenaly: De mi halunc
egy reszet, az sokasagnac az claustromoc
tartyac (nem szolloc azokrol, kik ketleg-
be nem eluen, oda gyültet, miuel hogy

ehse az Isteni szolgálatért, es so glete, az
racarra magokat, egy reszet az büntete
fec el uelznee, reszbül az dög meg emelzt.

Es midön az Töröc frigyét szokot vetni,
más ellensegre ugyan hadakozic, ne nagy
nan nyugodni nepenec, es így rendel ellen
seget üzi tuduan hogy könyet, egy szót
kent ki szaggatni az to farkat, az köte
nyilat egyenkent el tördelni, hogy sen
eczer mind. Az felelem nálac nagy mely
ból tamad az engedelmesseg, es fíg az Tör
röc hatalmanac erőfoge, vgy hogy vgyan
Adaman vastagsagara forra egyon, nem he
iaba köz beszéd u nálac, egy az Isten men
yorzagba, egy fejedelmét szöluon. De
közönlegget az mint szol, az ki az ki
kötelbe vgyon szabadsagot ki, az ki
szabad, vgyan ki, az ki vgy fejedelmét,
az ki fejedelmét, vgyan az ki kiraly Isten
vgyan meny köveket keuallan hasznal.
Mind az által az mint az egyecmendet
rac, az embert valam Isten chofolalanac
ne szetec, hogy az Isten, es természet v
gyan az az az az emberrel, mint
az gyermekek az lagy vialzal: melyből ne
ha ember képet chenalnac, neha oktalaz
allatnac képet, neha kofart, neha egyéb
fele kepezett, es format, az előbbenieket
őszue

őszre romtuan, es nyomuan, es neha to-
gyan szepekertis el törnee, hogy vyiakas
chenalyanac, noha rutabbakat az előb-
beninck.

De ezzer enni idő folyásban esmeriűe
az kőrt, es törvény szerent azlo fejedel-
mökkel, kőrtöknek hozzanc valo nagy iz-
galmaslagaert adgyunc halakat, holom
iztatelen ki terieteti amaz mondasat: Be-
keleg ti nekiet. Eng gyye ű szent főlege,
hogy fellyeffedgyec be az tauali itasom,
mely volt az Törő kőcfelől, kiknek kiualt-
keppé valo vezedelmet ittam ez mostan ű
Mind szent hoba. Nagy halas dással itto-
zunk ű szent főlegge, kiuantarikiis hogy
egy akaratat chonmál, imantifell, de ű
ret, mert chac yitkac nagyunc mind mál-
keppen forderhattya, dolgnakat ű szent
főlege, legyen példanc az tauali ita va-
ranac, meg vaxeles meli hamár ellenfeg
kezecbe itot vala, de Györt ű meg ű szent
főlegge meg ada, az tób házakeal, folyunc
es itamgyunc, szolgálnan ű neki, hogy ez
Bendör tauozrafla, azokat az gonolzo-
kat, melyeket az szomizedoknac ielengce-
nes az változasoc, vgy mint Anstrianac,
mert nekünkis vefznunc kelakeor, ha űk
vefznec.

En pedig ez kisdéd iratt azért bochatam
 kegyelmecek böchületes neuccalat kihogy
 io akaratomat, es szolgálatomat ezzel ke-
 gyelmecekhez megmutatnam, mely en a-
 karatomat kegy: vegyen viszontacio aka-
 ratral: Engedgye az fölsleges istenis, hogy
 ez iüendö v y estendör kezd d h e s t i c i o s z e
 rencheuel, es v e g e z h e s t i c i o s z e
 g ü n k r e v a g y o n, t ö b i o n a l, k e n e s t e b
 b ä n n e l. K e l t M a g y S z o m b a r b a
 M i n d i z e n t h a u a n a c 17 n a p i a n,
 1398 e s t e n d ö b e n,

PEECHI LVKACH.



AZ ESZTENDŐNEC KESZDETIRŐL.

Bizonyos meretekkel eljarian, es vegez-
uen, az fenyésnap, szokot iarasanac ke-
rűleset, ez ielen való 1599 estendőt (en-
gedgye az fölleges Isten mindnyaiunknac
boldogul) el készdi. Bőit mas honac 10
napian, az Astrologusfoc szerent, midőn
az nap be megyen az kos neuű ielben, 8.
or: del előt: Atyghaza szokafa szerent
penig kis karachon napian: Engedgye az
föfleges Isten, minden iokkal azt el érnlinc,
ha iduőffegünkre vagyon.

EZ M. D. XCIX. ESZTENDŐNEC vralkodo chillagarul.

IVPITERNEC találkozt ez estendőnc uezer-
lesse, társul leuen mellette Saturnus, es Venus: Iol lehet
Saturnust illetne az birodalom, chac az nap, az az kőss
ielben be menetelinc, telente sebáln, ha az u uisza terefe-
nec rendiből akadeka nem noba, midőn az fölső helbe kela
letnece lepm, de akkor meg bantatic uisza terefeuel, mit
noba az föl menetelbe forgolodgyec, de sem ercie nin-
chen, az mint minden Astrologusfoc niluantancyac, Ven-
nus azonkeppen bizonyos rekes helre akaduan, no-
iarian erőtlenszen, es azért Iupiter az égnece ten
helybeztetue leuen, az estendőnc uezerlesset birnya kész-
di, Saturnusnac, es Venusnac segetsegenel.

AZ

AZ ÉGNEC KÖZÖNSEGES RENDI es állapattya.

NEM kisebb dolog, es munka, az égi dolgoknak, es
levegő égnek rendit, merreklestsegeit mostanában
meg jelenteni, mivel hogy Iupiter az napnak az kősi iela
ben ualó be menetelikor, Saturnustul, es Venustul meg
bantatua, gyakor szél uást, es háboru időt támaszt. Iol
lehet Iupiter az ű kegyes természetűnel nagy részűű Ven
ustul, es Marsal leuen, az háboru, arsbaz iarlua, mer
teklestessen az este időt, melegge szerzi, nemis szeruedi,
hogy Saturnus mérget az levegő égon, kiterjeszt. De
mind ezec így leuenis, nem remellem, hogy tellyessen men
leg, es merreklest eszt hozzon, az nap feyzt keszesenee
ereicéért, mely uolt időt mas bonczheredie napján 1598
est, mely ian chác nem del közepén, es azere kő esős foly
bő, folyhős keduetlen ég támad közetleg, mind az által,
merreklestes rendit tapasztallu, az levegő égnek.

AZ EKELETNEC ÁLLAPAT tyarol.

SATVRNVS NAC albatatlanságaért, az kőke
letnek ideit elvint, es neduet lefzen, közepet es
gyelmest, es meleg, utolsó részűű hássonis, gyakorlatos
tiffasagos, es io égi merreklestsegeit hozuan az levegő
égnek, es azere az gyöndölhőköl ex itket lehet.

AZ

AZ FÖLDI GYÖMÖLCHRŰL. 83

arrad arrad.

IO neudekenfeget, es beüleges házmat
varhatnanc az vetemenyeknec ketseg
nekül, de felec, hogy Bóit masba. Eent
György háusaba, Pinköldnekis vtolló nap-
tain, azonkeppen egész sz: Iuan háusaba
Mars által iatuan az földi ieleteket biruan
az dell izelefféget, felec mondam, hogy loc
fele, biruan emelzró frgee ne tamadgya-
nac, nagy kárt reuen, es valami rogyás i-
dör, félé hogy az aratoknakis, veres ruhac,
es inget ne szerezene, melyből dragasag
ne tamadgyon. Mind az által, az Rosmer
tekleteffen terem, arrais alhatatlan.

Az buzana szeme meg üreksül, es vész,
es nehezen kezd meg érni.

Az arpa iol neuekedic, főkeppen magos
beleken arra mertekletes leszen.

¹² Borso, kóles, bab, iol neuekedne, de
1^o cher arra.

Zab beuen, es iol terem, mind az által
arra alhatatlan.

Mez mertekleteffen leszen, de nem ri-
sta, mind az által, draga leszen.

Io borunt leizen, es melto arrat hozza
magauat.

Dio hegyes helyen beuen leszen, az kerti uctemenyec
iol neuuel ednec, de fergek ül meg bantatnac, azonkeppen
az faknac gyümölcsij, mellyec nem lesznec egessegecc.
Mind az által az földel ualo bánas ad ezeknec egesseget,
ba az Ecclipsisecc, es Marsnac szolgáló ereiecc, nem kesz-
dic haborgatni.

AZ DÖG HALÁLROL, ES EGYEB
betegsegekről.

IOL meg tekintuen az ègnec üfolyasit,
femi oly nehez betegsegről, auagy az ke-
leueny dög halálnac az lenegő égben ualo
feneleget nem tapasztalyuc, miuel hogy lu-
piter ez estendőnecfeiedelme, az ember e-
gessegenec kegyelmes iele az ègnec főlő
reszet biruan, es az holdnac (mely által-
mazoia az emberi egessegnec) hazat bir-
uan io éget kellene varnunc, mind az által
az nap fenyeben törtent tauali Ecclipsisne-
folyó ereietül, mely len 7 Bőit mas hau-
nac napian, es ez estendőben az orofzlant
felben fog törtenni, es annal inkább hogy
taualis kis aszony hauaban azon orofzlan-
felben törtent az hold fogyatkozás felec,
hogy az emberi egesseget meg ne banchac,
es haborechac: Szűkeleg azért magunkat
ol.

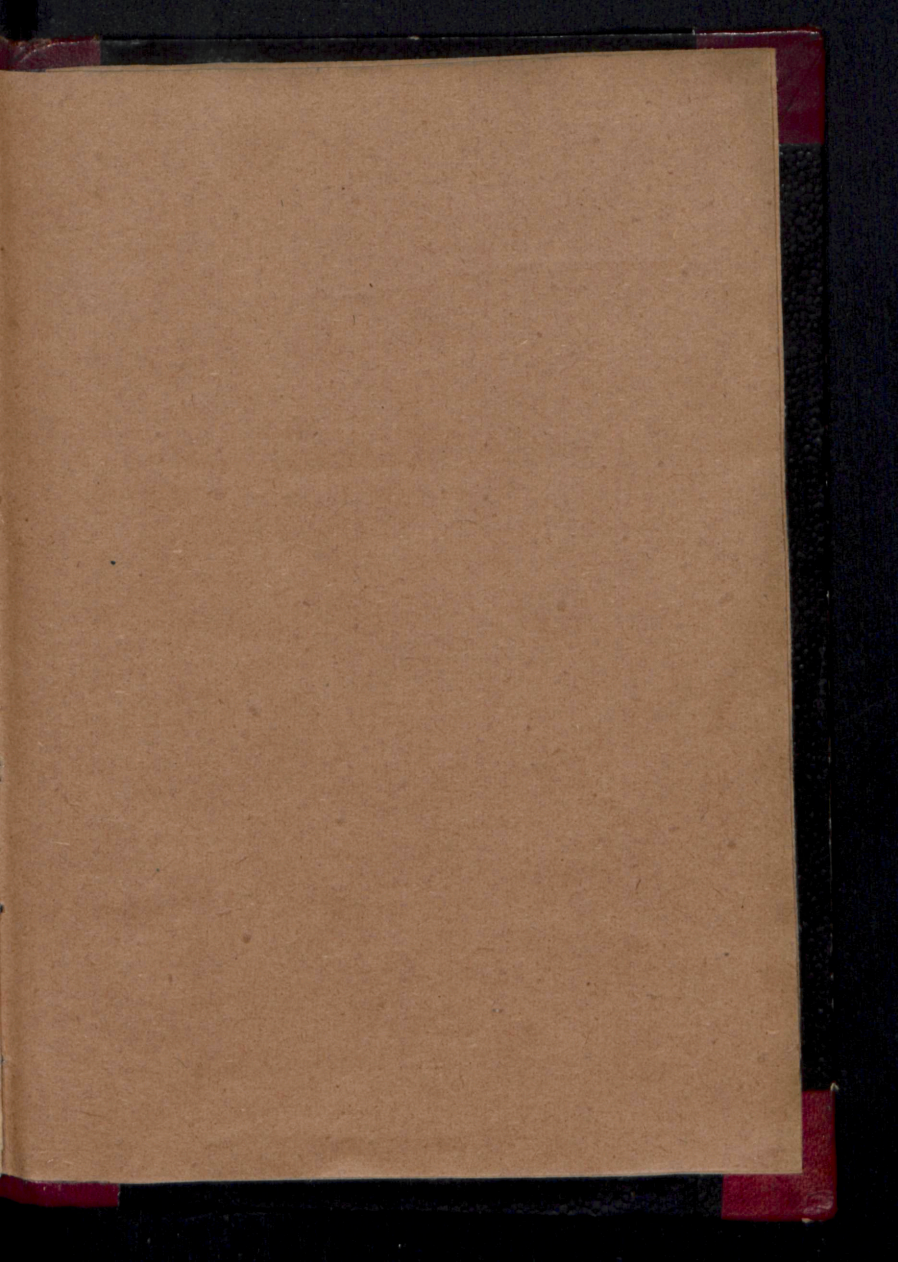
oltalmaznunk az betegségekűl, es imez
nyaualyaktul, melyeknek okot ad az est-
nec nedueffége, reszbűl sajt, reszbűl ked-
vetlenseget tamaszt az emberekben, es e-
zekbol tamadnac egyeb betegségek, heűse-
ges hideglelelec, harmad, es negyed napi-
hagymaz betegség, nehez lelec vehetes,
oldaloc fajasi, fargalag, fene, aszu köt-
fug, es ezekhez hasonlo nyomorusagoc,
melyec szoktat az keduetlen melancholia-
cusokon yralkodni. Ez betegségek penig
kegyetledkedni fognac az embereké nyara-
ba, es őszel, az estendő nec töb reszeiben
nem annera. Ez mi tartomanyunc isten se-
gessegeuel tista leszen az dög keleuenyes
betegségűl, chach hogy az Lengyel orszag
felöl iűűű külső emberekűl oltalmazza
magunkat, főkeppen Prusziabeli Silesia, es
az kis Lengyel orszag tistac leszen, melyec
hamagokat nem őrzic, miuel hogy min-
den nemzettel beuelkedic nyomorult or-
szagunc, es űk szomszedűl vannah, de io i-
deien az mezőn valo taborokba, szokasoc
szerent, temessűc űket.

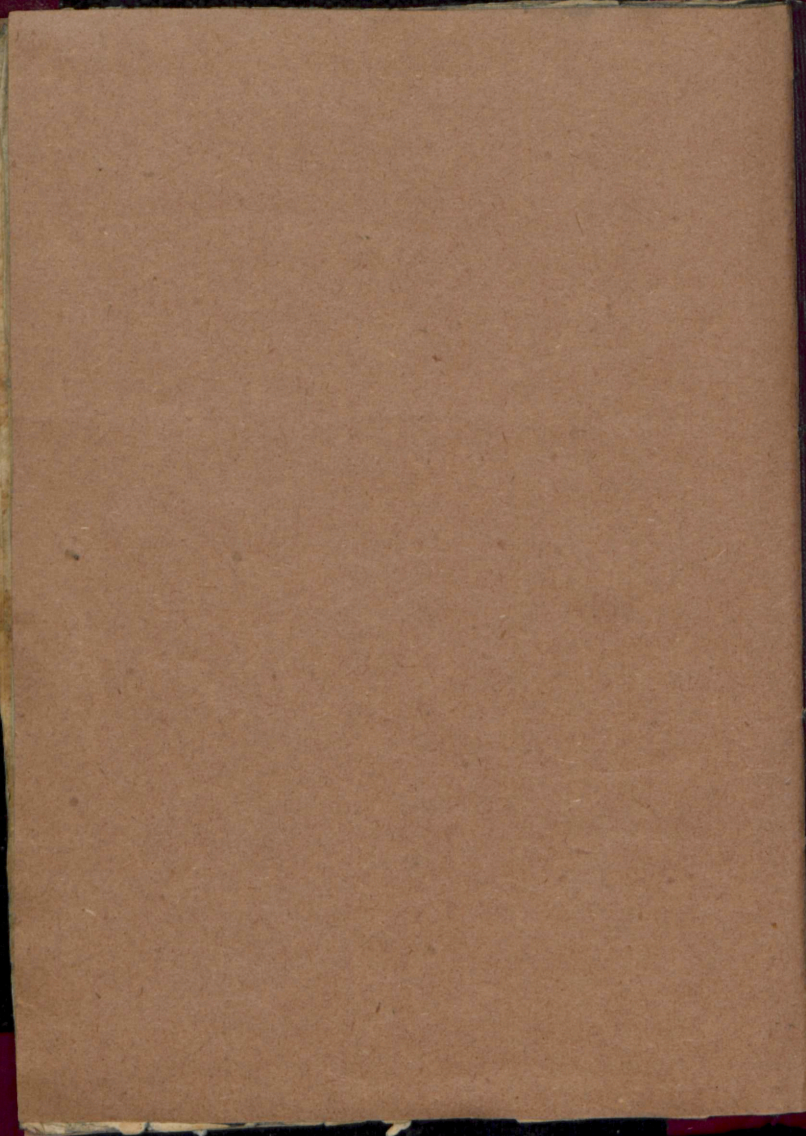
NEMELY ORSZAGOKROL.

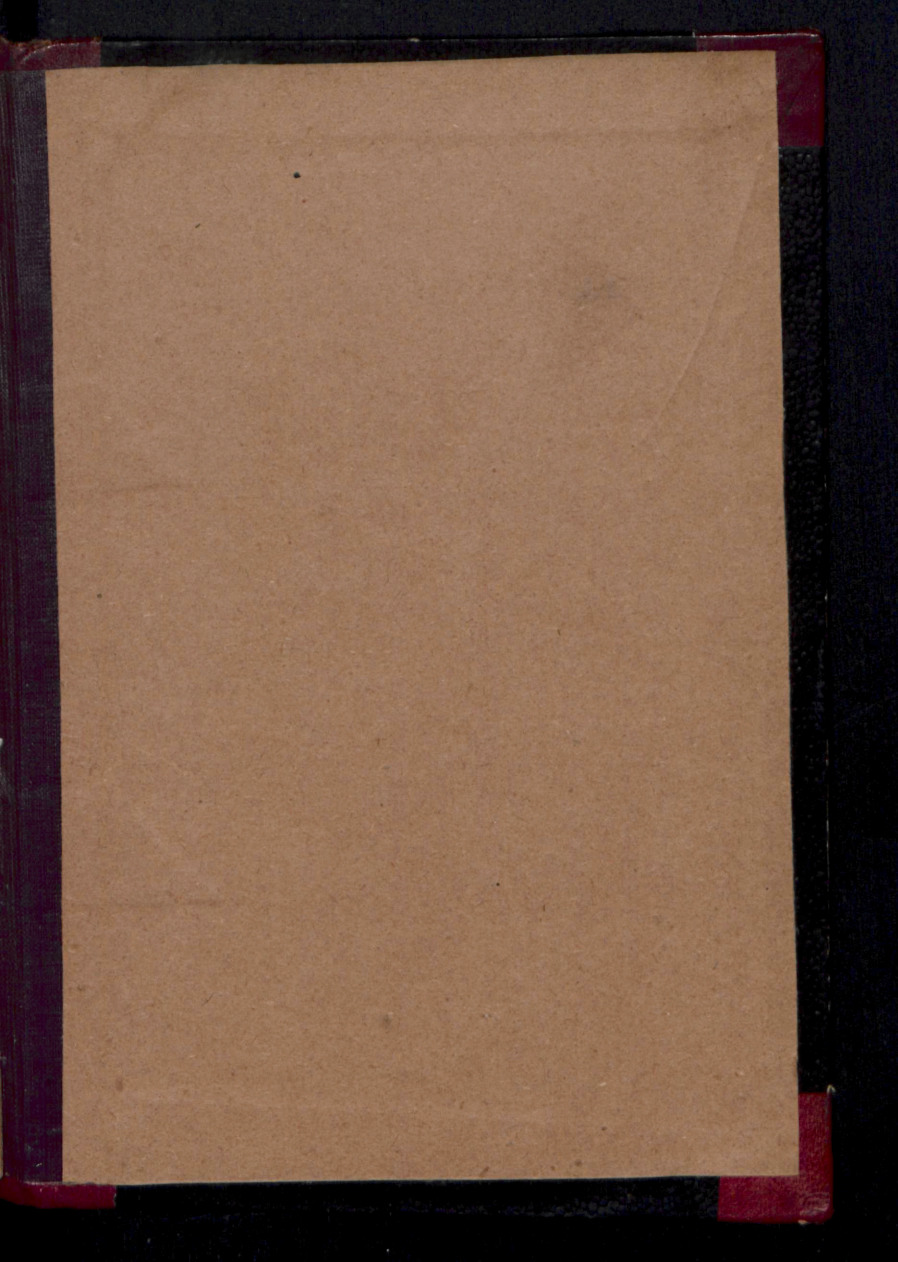
Az fűlleges istenhez meltan könyörgő, es halaado
Magyar orszagra.

Mi.

NELVEL hogy az mi orszaguncs Mor-
ua az nyilas iel alat fekudz nec, u ne-
kiec nem igen kedues telek leszen, soc be-
regleg miat: kikelettel iob idot kellene
varnioc, igaz barátokat, es io szerenche-
de Saturnus szerencheieket ellenzi, miuel
hogy az nyilas iel fertegert fogia, mely
chelekedet tel, az mi orszagunk beliekne-
kis az Morua lakcal foglagot, vizauonyast,
ellenkedest, es zuzauart ramast, főkeppé
az hazas embereket fertegert. Nyarban
io szerencheiecs leszen, miue hogy az nyi-
las iel földi helre akaduan, minden banta-
stul szabad leszen, es lupirc, az felső hel-
ben helhezteruen, mind az lelki, es testi
freiedelmeket, io rendtartással földi ömön-
deztetni, noka Saturnus agye, az nec meg
bantani, az Törökök nec, es e lyen ellense-
gek nec mozdulafuab, de az istennek fee-
getsege, külső segetseggel ielen leuen, me-
reit hagy győzedelmert nyerne. De gló-
re kerünc, es irány, hogy könnyen mi de-
nek nec ne bidgyenec, es az hízeltkedő be-
szédtrül meg ne chalattassanac, őszel az Ma-
gyaroc, es Moruai lakosoc, azoknac bar-
at es szomszedi község igyekez nec valami
vizauonyast tamasztani, de az nyilas iel-
helebből való ki r... lassaert bekefe-
gre







RM
3